

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikk		Osztályozás
	Szerző	362	
	Cím <i>Szegény politika.</i>		
	Forrás: <i>Budapesti hírlap.</i>	Hely	
	Bp. 1900 III/II	Idő <i>"1900"</i>	
(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)	Személy
			Helyezés <i>362.62 "1900"</i>

Szegény politika.

— Saját tudósítónktól. —

Sok esztendeje, hogy a főváros közönsége türelmetlenül várja és sürgeti a szegényügy rendezését. Az adminisztrációnak nincsen egyetlen ága sem, a melyben olyan sok volna a tennivaló s a melyben olyan kevés történik, mint a szegény ügyben. Több mint tíz esztendeje, hogy a jótékonyági ügyosztály vezetője külföldi tanulmányok alapján nagyobb memorandumot terjesztett a tanács elé. A külföld szegény ügyének ismertetése élesen megvilágította, hogy milyen keveset tett e téren Budapest és hogy milyen sokat kellene tenni. Több üdvös idea van abban a memorandumból. Sajnos azonban valamennyi idea, betű maradt. A szegényügy elposványosodott, még a megkezdett dolgok is félben maradtak.

A koldusokat a rendőri hatalom eltüntette az utcáról. A szegénységet száműzték a nyilvánosság elől s azt hitték, hogy ezzel a szegényügyet rendezték. A panaszt nem hallgatta meg senki s a szegénység még panaszjogáról is lemondott. Olyan nagy volt a nyugalom, hogy két esztendő előtt az egész jótékonyági ügyosztályt, mint fölöslegest el akarták törölni. Néhány városatyá, élükön a polgármesterrel, akkor mélyebben néztek a dolgok állásába, meglátták, hogy nem csak tenni való van, hanem éppen a szegényügy egységes rendezése az adminisztráció egyik első és legfontosabb kötelessége. Az ügyosztály megmaradt, de a fővárosi törvény sürgős revíziójának ígérete megbuktatta magát a központ újjászervezését.

Közp. nyomt. XX. cs. 81. sz.

Maradt minden a régiben. Ilyen körülmények között alkotta meg a törvényhozás az 1898. XXI. törvényt, a mely súlyos terheket ró ugyan az adófizetőkre, de a melyet azért mindenki örömmel fogadott. A törvény alapján a belügyminiszter tavaly a közsegítés módjáról és mértékéről országos szabályrendeletet adott ki. A szabályrendeletet annak idején részletesen ismertettük és méltattuk. Megírtuk már akkor, hogy ez a szabályrendelet nem a szegényügyet akarja rendezni, hanem szabályozni kívánja a közsegítés módjait, hogy a községek között a szegény illetőségének megállapításából keletkezett vitatkozásoknak elejét vegye és biztosítsa a közsegítésre rászorultat, hogy nem hagyják addig éhen pusztulni, a míg a nacionaléját megállapítják. Tudta a belügyminiszter is, hogy az ő szabályrendelete a szegényügyet alaposan nem rendezi, mert országos rendelet nem is rendezheti s azért kötelezte az ország valamennyi községét, hogy egy éven belül a helyi viszonyoknak megfelelő szabályrendeletet alkosson.

A miniszteri rendelet elől a főváros sem térhetett ki s biztosan vártuk, hogy a kényszer-körülmények mellett meg fog születni a főváros szegény-ügyét egységesen és alaposan rendező szabályrendelet. Az előkészületeknek ugyan a nyomát sem láttuk s noha meggyőződésünk szerint egy ilyen fontos, a gyakorlati életet rendező szabályrendeletet az ügyosztály falai között nem lehet megcsinálni, türelmesen vártunk a szabályrendeletre.

Tegnap végre meghozta a város hivatalos közlönye. Rövid tizenhat szakaszos szabályrendelet. A tervezet igazán meglepő. A szegényügy végleges rendezése helyett a tervezet lemásolta a belügy-

miniszteri szabályrendelet paragrafusait s megtoldotta a kerületi elüljárók szolgálati utasításának néhány szakaszával. Szegénypolitika helyett egy akta készült. Egyszerű fizikai munka, a melyet másfélóra alatt meg lehet csinálni. Nem csak a szegényügyet nem mozditja előre, hanem még a szegényügy adminisztrációján sem segít.

A tervezet második szakasza, a mely hű másolata a miniszteri rendelet harmadik szakaszának elrendeli, hogy a szegényeket minden év végén össze kell irni s róluk törzskönyvet kell vezetni. Egy betűvel sem mondja meg a tervezet, hogy a főváros helyi viszonyainak megfelelően hogyan eszközöljék az összeírást. Kit kell összeírni, mert a nyomozást az elüljáróság csak az összeírás után foganatosítja. Minden esztendőben népszámlálás lesz Budapesten? De hát ez adminisztratív dolog, a melyet a kerületi elüljárók majd rendezni fognak.

Sokkal fontosabb a szabályrendeletnek azok az intézkedései, a melyek közvetlenül a szegényeket érintik. Az első szakasz megállapítja, hogy kik kaphatnak segítséget. S itt a miniszteri rendelet szűklelkü intézkedését az elüljárók egyelőterjesztése alapján megtoldja azzal, hogy segítséget kaphatnak a nem beteg munkaképtelenek és a munkanélkül levők is. Ennek az intézkedésnek humánus és szükséges voltához szó sem férhet.

A szegényügyet egy cöppet sem szolgálja azonban a negyedik szakasz, a mely a hatalmi körök megállapításáról szól. E szerint jótékony intézetekbe csak a tanács szállíthat szegényt. Igaz, hogy a mai gyakorlat is ez. De éppen a gyakorlat győzhette volna meg a szabályrendelet

szerkesztőit, hogy ez az eljárás homlokegyenest ellenkezik a humanizmus legelemibb követelésével. Gyakran megtörténik, hogy olyan beteget vagy nyomorékot hoznak az elüljáróhoz, a kit nem lehet pénzzel segíteni, hanem föltétlenül valamely jótékony intézetben azonnal el kell helyezni. Az elüljáró nem intézkehdetik. Bérkocsiba ülteti a szegény nyomorékot s úgy küldi a jótékonyági ügyosztályba. Ez intézkehdik azután a beteg elhelyezéséről a tanács nevében. De ha az ügyosztályvezető tanácsos véletlenül nincsen a hivatalában, visszaviszik a szerencsétlent s másnap utaztatják megint ugyanezen az uton.

A szabályrendeletnek legfontosabb intézkedése, hogyan s milyen mértékben segítsék a szegényt. Hiába kerestünk ebben módot a szegényügy rendezésének egyetlen helyes elvére: hogy a szegényt lehetőleg élelemmel, szállással s egyéb szükséglettel kell ellátni és csak az utolsó esetben alamizsnával. Nem találunk a szabályrendeletben még alkalmat sem, hogy a szegények segítésére a hatóság hogyan vonja be a társadalmat. Egyszerűen szoritkozik arra, hogy az elüljáró mit és mennyit adhat. Örömmel konstatáljuk, hogy az állandó hónapi segítség maximumát 10 koronáról 16 koronára emelték föl. Ezzel szemben azonban a 9. szakasz első pontja olyan megszorítás, a mely minden egyéb, mint szegényügy rendezés és egyenesen rákényszeríti a szegényeket a koldulásra. Ez a pont így szól: *Kétféle segítésben senki sem részesíthető.*

Ez a pont szinte hihetetlen és egyenesen képtelen dolog. Hisz ennek az alapján az elüljáró

annak, a ki ingyen ebédet kapott a népkonyhában, a szükséglakásban szállást nem adhatna, sőt ingyen el sem temetheti. Senki a 16 korona maximum segítésével mellett sem ételt vagy szállást, sem ingyen orvost vagy gyógyszert nem kaphatna. A 16 koronából tehát — hónapos ágyat számítva — 9 koronát kellene adnia szállásért, 6 koronát a népkonyhában ebédért s mindenegyőbre, reggelire, vacsorára, ruházkodásra marad harminc napra egy koronája. Valószínűnek tartjuk, hogy ez a pont csak hiányos szövegezés alapján került a szabályrendeletbe, mert ilyen képtelenséget elgondolni sem lehet. Mert ha a szabályrendelet ezt a pontot nem az 5., hanem csak a 8 §-ra érti, vagyis rögtön segítséget az nem kaphat, a ki hónapi segítséget kap, akkor is ellenkezik a humanizmussal. Csak nagyon szegény ember kaphatja a 16 korona segítséget. Hát ezt elzárják a lehetőségétől is, hogy 10—15 koronával öt vagy esetleg a családját megmentsék.

Ilyen alapokon helyes szegénypolitika föl nem épülhet. A szabályrendeletben kell megadni a módját, hogy a kerületek hogyan kezeljék egységesen a szegényügyet s a kerületi kezelés hogyan egyesüljön a központban.